

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418202347
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8418202347.1

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v spore žalobcu: J., proti žalovaným: 1/ BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692 a 2/ COOP JEDNOTA POPRAD, spotrebne družstvo, Námestie sv. Egídia 27, 058 01 Poprad, IČO: 00 169 102, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2011 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy.

II. Žalovaný v 2. rade je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2011.

III. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade žiadna zo strán na náhradu trov konania nemá právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca dňa 23. 10. 2018 podal na tunajšom súde žalobu, ktorou sa domáha, aby súd rozsudkom rozhodol, že žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2011 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

2. V podanej žalobe sa žalobca súčasne domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2011 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň žalovanému v 2. rade povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2011.

3. Žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňoval žalobca tým, že dňa 22. 07. 2011 on a spoludlžník Radoslava Bombarová uzatvorili s pôvodným veriteľom Poštovou bankou, a.s. zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXXX, ktorá je typovou formulárovou zmluvou so znením vopred pripraveným veriteľom. Tvrdil, že súčasťou zmluvného formulára bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v bode 3.9 zmluvy o úvere, pričom v čase uzatvorenia zmluvy nemal vedomosť, že uzatvára aj dohodu o zrážkach zo mzdy. O jej existencii sa podľa svojho tvrdenia v žalobe dozvedel až na základe informácie od svojho zamestnávateľa, ktorému bol dňa 10. 09. 2018 doručený list „predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy“. Podľa žalobcu zmluva o úvere ako typový formulár mu neumožňovala zasiahnuť do jej znenia a ak chcel aby mu úver bol poskytnutý, musel predložený formulár podpísať. Uviedol, že dohoda umožňuje, aby žalovaný v 1. rade vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly a napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie a že žalovaný v 1. rade diktuje jednostranne výšku dlhu bez odsúhlasenia súdom

príčom žalovaný v 2. rade ako jeho zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky zo mzdy ktoré on nemá možnosť priamo zastaviť či obmedziť. Poukazujúc na § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 5a ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa a § 39 Občianskeho zákonníka žalobca tvrdil, že nakoľko spotrebiteľská zmluva nebola súdom posudzovaná, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a žalovaný v 1. rade u žalovaného v 2. rade ako zamestnávateľa žalobcu listom zo dňa 31. 08. 2018 uplatnil dohodu o zrážkach zo mzdy, žalovaný v 2. rade začal s vykonávaním zrážok zo mzdy, hoci v prípade uplatnenia dohody jedná sa o absolútne neplatný právny úkon. Vzhľadom na začatie výkonu zrážok zo mzdy je podľa žalobcu dôvod na bezodkladnú ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia, čím sa okrem iného zabráni vzniku možného bezdôvodného obohatenia u žalovaného v 1. rade s tým, že dôvodné je nariadenie neodkladného opatrenia aj voči žalovanému v 2. rade, ktorý začal s výplatom zrážok zo mzdy, pričom ako voči platiteľovi mzdy si voči nemu okrem uloženia povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok žiadne iné nároky neuplatňuje. Ako ďalší dôvod na vyhoviecie návrhu žalobca označil skutočnosť, že žalovaný v 1. rade vykonáva zrážky zo mzdy na úhradu premlčanej pohľadávky, nakoľko Poštová banka, a.s. ako pôvodný veriteľ vyhlásil úver za predčasne splatný v celom rozsahu ku dňu 24. 10. 2013 a navyše premlčacia doba začala plynúť už splatnosťou nezaplatenej splátky. Žalobca v žalobe tvrdil, že pôvodný veriteľ Poštová banka, a.s. podal žalobu na rozhodcovský súd, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok, hoci nárok je premlčaný a daná rozhodcovská doložka je neprijateľná a teda neplatná. Podľa žalobcu sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, úprava pomerov jeho nariadením je potrebná, nakoľko v opačnom prípade je ohrozený jeho majetok bez súdneho preskúmania zmluvných ustanovení, čo preukazuje skutočnosť, že žalovaný v 2. rade ako jeho zamestnávateľ už začal s vykonávaním zrážok.

4. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a pripojil k nej Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, list „Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy“ zo dňa 31. 08. 2018 s prílohami, výplacnú pásku za september 2018, výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 24. 10. 2013, oznámenie výzvu na úhradu zo dňa 14. 04. 2016 a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9C/142/2016.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že súčasťou podanej žaloby žalobcu bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, postupujúc podľa § 328 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v lehote tam uvedenej pristúpil súd k rozhodnutiu o tomto návrhu.

6. Neodkladné opatrenie možno na návrh nariadiť pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 a § 325 ods. 1 CSP). V zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, na ktoré žalobca v žalobe poukazoval možno neodkladným opatrením strane uložiť aj to, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Žalobca sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia v konaní o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy začatím na tunajšom súde na základe jeho žaloby dňa 23. 10. 2018. V danom prípade teda ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia počas konania.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Vychádzajúc z tvrdení žalobcu, dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia má byť potreba bezodkladnej úpravy pomerov. S podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je podaná žaloba o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v zmluve o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2011 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu. Na základe súhrnu všetkých žalobcom uvedených skutočností a ním predložených listinných dôkazov súd má za to, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu žalobcu a z toho dôvodu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v celom rozsahu. Podľa názoru súdu bola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov a poskytnutia ochrany osvedčenému právu žalobcu, pričom súd má za to, že nariadením neodkladného opatrenia sa nezasiahne do práv žalovaných neprípustným spôsobom, či spôsobom, ktorý by nebol adekvátny existujúcej potrebe ochrany žalobcu, teda nedôjde k obmedzeniu žalovaných spôsobom neprímeraným povahe veci. Už z povahy inštitútu neodkladného opatrenia vyplýva, že nariadeným neodkladným opatrením, ak sa ním ukladá povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy dochádza vždy k určitému zásahu do práv veriteľa, avšak nariadenie neodkladného opatrenia tu súd nepovažuje za neprímerané vzhľadom na vážnosť zásahu do právneho postavenia žalobcu v prípade vykonávania zrážok zo mzdy a z toho plynúce faktické a právne následky. Žalobca tvrdí, že uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy na základe ktorej sa mu siahla na základné živobytie je absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom a tiež z dôvodu, že na jeho strane chýbala vôľa na jej uzavretie ako základný predpoklad právneho úkonu, nakoľko táto dohoda bola súčasťou veriteľom vopred pripraveného formulára typovej zmluvy, nemal o nej v čase uzavretia zmluvy vedomosť a dozvedel sa o nej až na základe informácie od svojho zamestnávateľa - žalovaného v 2. rade po uplatnení dohody veriteľom. Tiež tvrdí, že zrážky zo mzdy žalovaný v 1. rade vykonáva na úhradu premlčanej pohľadávky. Dôvodnosť týchto jeho tvrdení bude predmetom dokazovania vo veci samej. Nemožno mať však pochybnosti, že vykonávaním zrážok zo mzdy žalobcu na základe dohody, ktorej platnosť je spochybňovaná a to na pohľadávku ktorej vymáhateľnosť žalobca rovnako spochybňuje môže dôjsť k vážnej ujme na strane žalobcu a k zásahu do jeho práv. Na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť, že žalobca by sa po prípadnom uhradení dlhu prostredníctvom vykonávaných zrážok zo mzdy mohol následne domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, keďže povinnosťou súdu je poskytnúť súdnu ochranu v čase, keď tvrdený zásah do práv prebieha, či bezprostredne hrozí a nie až spätne, s potrebou ďalších samostatných sporov. Navyše, keďže v danom prípade zrážkami zo mzdy má byť postihovaná mzda ako základný materiálny prostriedok k uspokojovaniu životných potrieb žalobcu, je zrejme že spätná reparácia všetkých možných negatívnych následkov spojených s jej prípadným neprípustným postihovaním zrážkami môže byť nemožná a uvedený stav môže spôsobiť na živote žalobcu, či jeho rodiny nenapraviteľné následky.

13. Vychádzajúc zo skutočností uvedených žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako i z obsahu listín predložených žalobcom má súd za to, že žalobca preukázal potrebu bezodkladne upraviť pomery strán sporu. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť v prípade, ak sú osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj osvedčené, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, keď bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Jasne to vyplýva z ust. § 326 ods. 1 CSP, podľa ktorého sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia okrem iného musí uviesť opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu bezodkladnej potreby pomerov a hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

14. Žalobca totiž predložil súdu úverovú zmluvu zo dňa 22. 07. 2011 číslo XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou je v bode 3.9 jej predtlača dohoda o zrážkach zo mzdy. Predložil súdu tiež list zo dňa 31. 08. 2018 (čl. 5 spisu), ktorého obsahom je žiadosť veriteľa (žalovaného v 1. rade) adresovaná jeho zamestnávateľovi (žalovanému v 2. rade) na vykonávanie zrážok zo mzdy zo zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a Poštovou bankou, a.s. pričom v tomto liste žalovaný v 1. rade tvrdí, že nadobudol pohľadávku z tejto zmluvy o úvere na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09. 02. 2017. Žalovaný v 1. rade v tomto liste zo dňa 31. 08. 2018 uviedol, že dlh voči žalobcovi je 19.634,74 eur s tým, že táto pohľadávka je naďalej úročená. Žalobca predložil aj výplatnú pásku za mesiac september 2018, z ktorej vyplýva, že z jeho čistého príjmu vo výške 657,01 eur sú vykonávané zrážky na „pôžičky“ vo výške 144,34 eur, pričom vychádzajúc z jeho doposiaľ ničím nespochybného tvrdenia vykonávajú sa mu zrážky práve na základe danej dohody o zrážkach zo mzdy ktorej platnosť spochybňuje.

15. Súd nariadeným neodkladným opatrením nijako nespochybňuje to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je inštitútom, ktorý má priamu oporu v zákone, a to v § 551 Občianskeho zákonníka. Ide o všeobecnú úpravu vo všeobecnom predpise upravujúcom občianskoprávne vzťahy,

t.j. o úpravu ktorá všeobecne platí tak pre režim spotrebiteľských ako aj nespotebiteľských vzťahov. To znamená, že pri aplikácii tejto úpravy na režim spotrebiteľských vzťahov a spotrebiteľských zmlúv nemožno mechanicky vychádzať len z tejto všeobecnej úpravy, ale je nevyhnutné prihliadať na osobitnú zákonnú úpravu pre tieto vzťahy, jej účel (ktorým je najmä ochrana spotrebiteľa) a špecifiká, keďže nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že zmluvou o úvere zo dňa 22. 07. 2011 bol založený občianskoprávny spotrebiteľský vzťah, nakoľko aj samotná zmluva o úvere (viď jej bod 3.1 posledná veta potvrdzuje, že jednalo sa o spotrebiteľský úver). Už spomenuté ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka teda výslovne umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Predpokladá sa pritom písomná dohoda, t.j. písomne zachytený stret dvoch skutočne daných, slobodných, vážnych, určitých a zrozumiteľných prejavov vôle. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Z uvedeného vyplýva, že základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v zákone č. 102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho § 5a keď s účinnosťou od 01. 05. 2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj z dôvodovej správy k tejto zmene vyplýva, že zákonodarcu k tejto zmene viedlo zistenie, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžadujúca schválenie súdom, kde stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné túto nerovnováhu korigovať. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offa súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Podľa názoru súdu žalobcovi ako spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť bezodkladnú ochranu neodkladným opatrením, keďže vychádzajúc z tvrdení žalobcu existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť bez súdnej kontroly aj plnenie ktorého dôvodnosť je spochybňovaná, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. Rozsudok C-106/77 Simmenthal). Žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určil veriteľ svojím jednostranným rozhodnutím. V konaní pred súdom by mohla byť pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo by sa touto dohodou mohlo obísť, a preto je namieste bezodkladná úprava pomerov neodkladným opatrením. V situácii tvrdenej neprijateľnosti a neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy o ktorej žalobca tvrdí, že o nej ani nevedel, nemal vôľu ju uzavrieť, s tým, že ak chcel úver musel podpísať celý veriteľom pripravený formulár zmluvy kde táto dohoda bola vopred zakomponovaná a s tak závažnými dôsledkami, aké môže mať použitie dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré umožňuje bez súdnej kontroly siahnuť na príjmy, teda živobytie žalobcu by bolo absurdné odkazovať žalobcu s jeho súdnou ochranou na stav, keď prípadne dôjde k reálnemu zrazeniu celej žalovaným v 1. rade tvrdenej dlžnej sumy z jeho mzdy a k vzniku novej reálnej ujmy žalobcu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky len v prípade, že je platná, kde podmienkou jej platnosti okrem iného v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je aj existencia slobodnej a vážnej vôle na jej uzavretie čo žalobca tvrdí, že v danom prípade splnené z jeho strany nebolo. Podľa žalobcu jedná sa o uplatnenie zrážok na základe neprijateľnej, neplatnej dohody. Tým sa bude zaoberať súd pri rozhodovaní o žalobe vo veci samej, do tej doby je ale podľa názoru súdu potrebné upraviť pomery spôsobom, ktorý zabezpečí, že nedôjde k zrážkam zo mzdy žalobcu na základe dohody ktorej zákonnosť žalobca popiera, a to aj na nároky, ktorých vymáhateľnosť sa tvrdeniami žalobcu o ich premlčaní spochybňuje.

16. Nemožno totiž ako už bolo uvedené opomenúť, že Dohoda o zrážkach zo mzdy veriteľovi spotrebiteľa umožňuje, aby predložil dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi spotrebiteľa bez toho, aby pred tým prebehlo súdne konanie a začalo exekučné konanie. Keďže v danej veci sa žiada uloženie povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy s tým, že táto je neplatná, neprijateľná a preto nemožno pripustiť jej uplatnenie ktoré navyše má smerovať k vymoženiu premlčanej pohľadávky, tak kým súd v konaní vo veci samej nevykoná dôkladné posúdenie, či je alebo nie je dôvodné vyhovieť žaloby vo veci samej, je namieste nariadenie tohto neodkladného opatrenia.

17. Rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v súdnom konaní možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd musí pamätať na to, že ochrana musí byť poskytnutá ako tomu, kto žiada nariadenie neodkladného opatrenia, tak v rámci ústavných pravidiel aj tomu, proti ktorému neodkladné opatrenie smeruje. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vzhľadom na požiadavku rýchlosti rozhodnutia nemá možnosť a nie je povinný vykonávať podrobné dokazovanie, vychádza zo skutočností preukázaných alebo osvedčovaných žalobcom.

18. Ako už bolo povedané, pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci, a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť nepochybne preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať podrobné a rozsiahle dokazovanie, keďže to sa v zásade vykonáva až na pojednávaní (§ 188 ods. 1 CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. V danom prípade žalobca tvrdí, že vykonávané zrážky zo mzdy ohrozujú jeho majetok, hoci použitie dohody o zrážkach zo mzdy tu podľa neho odporuje zákonu. Keďže posúdenie vážnosti vôle žalobcu na uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy a posúdenie ďalších zákonných predpokladov pre platnosť tohto právneho úkonu a možnosť jeho použitia, ktoré bude súd ako bolo vyššie uvedené povinný uskutočniť vo veci samej vyžaduje taký časový priestor a dokazovanie, ktoré nemožno vykonať v konaní o neodkladnom opatrení, jeho nariadenie je nevyhnutým predpokladom na to, aby bolo možné tento prieskum uskutočniť skôr, kým sa stane v podstate bezpredmetným.

19. V súdnej veci potreba bezodkladnej úpravy pomerov je daná tým, že žalovaný v 2. rade ako zamestnávateľ žalobcu bol zo strany žalovaného v 1. rade listom zo dňa 31. 08. 2018 vyzvaný k zrážkam zo mzdy s poučením, čo mu ako zamestnávateľovi hrozí ak k nim nepristúpi. Táto výzva sa pritom týkala takej výšky dlhu, ktorú aktuálne vo vyčíslení ponúknutom zamestnávateľovi žalobcu stanovil jednostranne žalovaný v 1. rade. Aj keby sa jednalo o dlh majúci základ v rozhodcovskom rozsudku, o ktorom žalobca tvrdí, že mal byť vydaný ešte v roku 2014, a to podľa žalobcu na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, nič by to nemenilo na dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Totiž aj keby o povinnosti žalobcu splácať pohľadávku žalovaného v 1. rade už bolo rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, treba konštatovať, že táto skutočnosť nie je nijako právne významná vo vzťahu k právnemu posúdeniu prejednávanej veci a teda k vyporiadaniu sa s tým, či v podobe výkonu predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy nejde o uplatnenie práva z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je podľa žalobcu v rozpore so zákonom.

20. Veriteľovi tak aktuálne nič nebráni, aby sa domohol plnení, ktoré žiada, avšak potom môže vzniknúť stav, ktorý by sa ťažko naprával a vyvolával by potrebu ďalších súdnych konaní. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla a efektívna úprava pomerov strán. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli závažnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy vo vzťahu k podanej žalobe vo veci samej. V súdnej veci podľa názoru súdu toto všetko splnené je.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil ním povinnosť veriteľovi (žalovanému v 1. rade) zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobcu (žalovaný v 2. rade) povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Uvedené bolo

nevyhnutné pre naplnenie zmyslu a reálnych účinkov neodkladného opatrenia, nakoľko žalovaným v 1. rade už boli vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu (žalovaný v 2. rade) urobené kroky k realizácii zrážok zo mzdy, žalovaný v 2. rade ich podľa osvedčeného tvrdenia žalobcu už aj vykonáva a sám od nich upustiť nemôže. Uloženie tejto povinnosti zamestnávateľovi žalobcu bolo potrebné, keďže inak by žalovaný v 1. rade mohol, ale aj nemusel dobrovoľne uskutočniť potrebné právne úkony vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu. Nakoľko boli žalobcom osvedčené skutočnosti spochybňujúce použitie dohody o zrážkach zo mzdy, súd dospel k záveru o potrebe upraviť pomery strán sporu, pričom možnosti nariadenia neodkladného opatrenia sú v ust. § 325 CSP uvedené len demonštratívne, a s poukazom na to, že predmet konania pri výkone zrážok zo mzdy sa týka aj práv a povinností tretej osoby - zamestnávateľa žalobcu, a bez zastavenia realizácie už uplatnených zrážok z jeho strany by neodkladné opatrenie nemalo význam, za účelom dovŕšenia zmyslu potrebnej bezodkladnej úpravy pomerov žalobcu súd vyhovel jeho návrhu aj v časti týkajúcej sa jeho zamestnávateľa, ktorého žalobca označil za stranu sporu len pre časť konania o neodkladnom opatrení s tým, že žiadne iné nároky si voči nemu neuplatňuje. Súd preto ako súčasť úpravy pomerov žalobcu postupom podľa čl. 4 CSP s poukazom na ust. § 76 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30. 06. 2016 zamestnávateľovi žalobcu (žalovaný v 2. rade) uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu na podklade napadnutej dohody. Na podporu svojich záverov o nutnosti nariadiť neodkladné opatrenie v danom prípade súd do pozornosti dáva obdobné súdne spory kde stranou bol žalovaný v 1. rade a kde súdmi za obdobných okolností bolo rovnako prístupné k bezodkladnej úprave pomerov nariadeným neodkladným opatrením, viď napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/78/2017, alebo uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/82/2017.

22. Každý účastník (strana) konania si musí byť vedomý, že jeho pomery môže dočasne upraviť inštitút neodkladného opatrenia a jeho obsah nemusí byť dokonca v celom rozsahu adekvátny výsledku právoplatného skončeného konania. „Odmietnutie spravodlivosti alebo základného práva v spojitosti s predbežnými opatreniami predpokladá také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľne procesnými prostriedkami obsiahnutými v Občianskom súdnom poriadku. Takýmto porušením však nemôže byť samo o sebe nariadenie predbežného opatrenia“ (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR č. 57/2000 zo dňa 07. 06. 2000, č. judikátu 57). Uvedené podľa názoru súdu rovnako platí pre nový inštitút neodkladného opatrenia.

23. Súd tu pripomína, že nariadením neodkladného opatrenia neosvedčuje dôvodnosť podanej žaloby ani neprejudikuje výsledok konania vo veci samej, realizuje len nevyhnutnú bezodkladnú úpravu pomerov v situácii hroziaceho nebezpečenstva bezprostrednej ujmy žalobcu majúca za to, že je osvedčená dostatočná miera dôvodnosti uplatneného nároku potrebná pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

24. Pri nariadení neodkladného opatrenia ako už súd opakovanie uviedol nie je potrebné, aby ten kto ho navrhuje jednoznačne preukázal oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčil. Žalobca podľa názoru súdu túto podmienku splnil, keď spochybnil nevyhnutnosť a rozsah začatých zrážok zo mzdy, ako aj skutočnosť, či na ich vykonávanie je spôsobilý podklad. Súd preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

25. Pre úplnosť vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii súd uvádza, že hoci veriteľom s ktorým žalobca uzavrel úverovú zmluvu bola Poštová banka, a.s., o zrážky zo mzdy zamestnávateľa žalobcu požiadal žalovaný v 1. rade tvrdiac, že je postupníkom danej pohľadávky banky, preto o jeho vecnej pasívnej legitímácii súd nemal pochybnosti. Čo sa týka zamestnávateľa žalobcu, pre účely nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia aj jeho pre túto časť konania súd z dôvodov už vyššie uvedených považoval za pasívne vecne legitimovaného. Súd tu podporne poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/20/2017 zo dňa 02. 05. 2017, z ktorého cit.: „Zároveň vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného v 2. rade odvolací súd udáva, že tento je zamestnávateľom žalobcu. Ide o subjekt, ktorý je v prípade predloženia dohody o zrážkach zo mzdy a pochybnosť žalovaného v 1. rade povinný vykonávať zo mzdy zrážky a preto je pre účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčená danosť pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade“.

26. I keď žalobca je len jedným zo spoludržníkov z úverovej zmluvy zo dňa 22. 07. 2011, nič to nemení na dôvodnosti návrhu, nakoľko žalobca má právo aj sám sa domáhať ochrany svojej mzdy pred zrážkami, nakoľko práve jeho majetok je nimi ohrozený, keď aj navrhovaný výrok neodkladného opatrenia a tiež

vo veci samej smeruje k zdržaniu sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, a to práve a len vo vzťahu k žalobcovi.

27. Čo sa týka totožnosti výroku neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 1. rade s výrokom navrhovaným žalobcom vo veci samej a teda zodpovedania otázky, prečo súd uložil povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy do rozhodnutia vo veci samej s totožným výrokom, keď neodkladným opatrením je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami súd uvádza, že žalobcovi nič nebráni domáhať sa ochrany svojich práv v prvom rade návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ale aj žalobou v konaní vo veci samej, v ktorom dôjde k definitívnej úprave pomerov strán. Takáto možnosť žalobcovi vyplýva z ust. § 330 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Pokiaľ si žalobca zvolil postup, kedy sa uloženia povinnosti žalovanému v 1. rade zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy domáha návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré má mať dočasnú povahu a zároveň aj žalobou vo veci samej, súd nemá dôvod a ani možnosť žalobcu v tomto smere nijako limitovať (podporne viď uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/45/2018). Mohol by tak urobiť jedine v prípade, keby súčasne nebola podaná žaloba vo veci samej, kde by neodkladné opatrenie o povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy mohlo byť trvalo úpravou pomerov medzi stranami v zmysle § 336 ods. 1 veta druhá CSP. Takáto možnosť je ale daná len pre neodkladné opatrenie nariaďované pred začatím konania vo veci samej, čo nie je tento prípad. Tu už konanie vo veci samej začalo a keďže samo jeho začatie nemá žiadny odkladný účinok vo vzťahu k možnosti použitia dohody o zrážkach zo mzdy a vykonávania zrážok, bolo dôvodné na návrh žalobcu nariadiť toto neodkladné opatrenie.

28. Čo sa týka výroku o trovách konania, Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie podobné § 145 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. 06. 2016, v zmysle ktorého sa v uznesení o nariadení predbežného opatrenia o náhrade trov konania nerozhodovalo. Preto v zmysle Civilného sporového poriadku je potrebné aj pri nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania, avšak len v prípade, že ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

29. Tu rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1./ rade nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, bude sa konať ďalej vo veci samej, preto v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd v ňom o nároku na náhradu trov konania medzi nimi nerozhodoval. S otázkou trov konania a ich náhrady sa súd vysporiada v rozhodnutí vo veci samej, prípadne v inom rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

30. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade je to rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nakoľko žalovaný v 2. rade podľa dispozície žalobcu už vo veci samej ako žalovaný vystupovať nebude. Preto súd o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade rozhodoval v zmysle § 262 ods. 1 CSP. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním, alebo bránením práva. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomerov jej úspechu vo veci. Keďže žalobca si podľa obsahu žaloby voči žalovanému v 2. rade žiadne konkrétne práva vo veci samej, ani náhradu trov konania neuplatňoval, a žalovaný v 2. rade voči žalobcovi doposiaľ žiadne svoje práva v konaní nebránil, a teda ani žiadne s tým súvisiace výdavky potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenia práva voči žalobcovi podľa obsahu súdneho spisu nevznikli, súd vyslovil, že žiaden z nich právo na náhradu trov konania vo vzťahu medzi nimi nemá.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.